

Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 17 hallituksen esityksestä laiksi kirjastolain väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunta on 4 päivänä lokakuuta 1994 lähettänyt sivistysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi otsikossa mainitun hallituksen esityksen n:o 197.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina vanhempi hallitussihteeri Rauno Anttila opetusministeriöstä, puheenjohtaja Tuulikki Karjalainen taiteen keskustoimikunnasta, toimitusjohtaja Matti Ahde Oy Veikkaus Ab:stä, erityisasiantuntija Ismo Porna Suomen Kuntaliitosta ja varapuheenjohtaja Kirsti Kekki Suomen Kirjastoseurasta.

Hallituksen esitys. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kirjastolakia väliaikaisesti siten, että veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarojen käyttö laista aiheutuviin menoihin olisi mahdollista vuonna 1995.

Helsingissä 9 päivänä marraskuuta 1994

Esitys liittyy valtion vuoden 1995 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1995 alusta.

Valiokunnan kannanotot. Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja valtioneulouden vaikean tilanteen vuoksi valiokunta pitää esitystä välttämättömänä ja tarkoituksenmukaisena. Näin ollen valiokunta puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä.

Edellä esitetyn perusteella sivistysvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana.

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Jouppila, varapuheenjohtaja Astala, jäsenet Ala-Harja, Aula, Hacklin, Laakso, Lehtinen, M. Pietikäinen,

Räty, Suhola, Toivonen, Tykkyläinen ja Virrankoski sekä varajäsenet Alaranta, Korteniemi ja Piha.

Vastalause

Arpajaislain mukaan veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot on tarkoitettu käytettäväksi urheilun ja liikuntakasvatustyön sekä tieteen, taiteen ja nuorisokasvatustyön tukemiseen. Sivistysvaliokunta on käsitellyt vuonna 1992, vuonna 1993 ja nyt jälleen hallituksen väliaikaiseksi muutokseksi nimeämiä lainmuutoksia, joilla on siirretty voittovaroja kuntien kulttuuritoiminnan ja muiden kulttuurin lakisääteisten menojen katteeksi. Käytäntöä voi jo pitää lähes pysyvänä.

Tällä esityksellään hallitus haluaa laajentaa epänormaalin menettelyn myös kirjastomenoihin. Kirjastot ovat kulttuurin peruspalvelua eikä niihin sovi väliaikainen rahoitus. Kirjojen käyttö kirjastossa ja niiden lainaus on säilytettävä maksuttomana kuten eduskunta on edellyttänyt. Niiden toiminnan turvaaminen vaatii pysyvää budjettirahoitusta.

Määrärahojen leikkausten kohdistuessa koko sivistystoimeen ovat kirjastot tulleet yhä merkittävämmiksi myös opetustoimen kannalta. Kou-

lulaiset ja opiskelijat ovat merkittävä kirjastopalvelujen käyttäjäryhmä.

Voittovarojen jaossa tulee palata normaaliin käytäntöön eikä jättää osaa kirjastomenoista korvattavaksi voittovaroilla.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että lakiehdotus hylättäisiin.

Helsingissä 9 päivänä marraskuuta 1994

Marja-Liisa Tykkyläinen
Jaakko Laakso

Heli Astala
Iiris Hacklin

Pekka Räty